

LEGENDARISCHE PRODUCER ARIF MARDIN OVERLEDEN

De legendarische producer, arrangeur, en zakenman Arif Mardin, wiens carrière meer dan veertig jaar liep, en twaalf Grammy's, en meer dan vijftig gouden of platina albums omvatte, overleed zondagavond 25/06/06 op vierenzeventigjarige leeftijd.

De lange, maar opmerkelijke lijst van artiesten waarmee Arif samenwerkte zegt genoeg: zangers en zangeressen als Norah Jones, Aretha Franklin, Roberta Flack, Cher, Dusty Springfield, Laura Nyro, Brook Benton, John Prine, Judy Collins, Barbra Stresand, Anita Baker, Carly Simon, Diana Ross, Donny Hathaway, Jewel, Phil Collins, Bette Midler, Willie Nelson, Howard Jones, David Bowie, Carly Simon, en Chaka Khan; groepen als The Rascals, Hall and Oates, Average White Band, Bee Gees, Queen, Scritti Politti, Culture Club, Manhattan Transfer, en The Modern Jazz Quartet; en trompettist Freddie Hubbard, fluitspeler Herbie Mann, gitarist George Benson, en saxofonisten Charles Lloyd en King Curtis.

Hij werd geboren op 15/03/1932 in Istanbul en studeerde daar af aan de universiteit. Daarna ging hij verder studeren aan de London School of Economics. In 1957 huwde hij zijn vrouw Latife. Het jaar daarop ging hij niet aan de slag in zijn vaders keten van benzinstations, maar werd de eerste die een Quincy Jones studiebeurs kreeg aan het Berklee College of Music in Boston. Door een ontmoeting in 1956 in Turkije met Dizzy Gillespie en Quincy Jones had hij die beslissing genomen. Na zijn afstuderen gaf hij daar één jaar les, werd beheerder van de school en kreeg een doctoraat aangeboden.

Vooraleer hij zijn eerste semester in Berklee begon, had hij reeds enkele connecties gemaakt. Hij studeerde aan de Lennox School in Berkshire Mountains, Massachusetts, samen met Gunther Schuller, George Russell, John Lewis en Max Roach. Arif had daar een song geschreven voor de Lenox faculteit, die mede-eigenaar de Turk Nesuhi Ertegun van Atlantic Records zo imponeerde, dat hij hem na zijn Berklee tijd, prompt inhuurde als assistent en archivaris. Daar werd hij al gauw productiemanager van dat label, en in 1969 werd hij zelfs vice president. Hij toonde zijn talent al in zijn eerste project, 'Good Lovin'' van The Rascals dat naar nummer één ging. Het werd opgenomen op achttrack, de achtergrondzang werd apart opgenomen.

Arif vertelde tijdens een interview in 1998: "In 1963 of 1964 koos de artiest een song, en ging daarna in een klein kantoortje samenwerken met de arrangeur. De volgende dag kwamen een orkest (twee gitaren, Fender bas, piano, misschien een Wurlitzer, een drummer, tien tot twaalf strijkers en enkele blazers) samen. De zanger zat in een aparte kamer. De plaat werd zonder overdubs opgenomen op een monotape en op achttrack. Het doel van dat procédé was puurheid. Maar dat zorgde voor beperkingen, en bij de voortschrijding van de technologie werden die opgeheven.

In 1969 bracht Arif de eerste van twee soloalbums uit. 'Glass Onion' omvatte zijn jazzy arrangement van 'How Can I Be Sure' van The Rascals uit 1967. Die versie werd een lounge hit in de Londense dansclubs in 1996. Nadat hij in de jaren zeventig een monstersucces scoorde met de Schotse groep Average White Band, produceerde hij de Bee Gees. Met hen maakte hij wereldbekende hits als 'Jive Talkin'', 'Nights On Broadway' en 'Fanny (Be Tender With My Love)'. Hij wist toen nog niet hoe groot de Bee Gees gingen worden. Ze luisterden wel veel naar R&B. Hij hield veel van Barry Gibb's falsetstem. Sinds die hoogdagen scoorde hij met Chaka Khan ('I Feel for You') en met Scritti Politti ('Cupid' en 'Psyche '85'). In 1990 werd hij opgenomen in de Recording Academy's Hall of Fame.

Arif bleef op de hoogte door naar de radio te luisteren, en de laatste cd's te bestellen en ze thuis te bestuderen. Hij schreef ook moderne klassieke muziek en hield van de muziek van Alban Berg en Arnold Schoenberg. "I like layers in music that give you the feeling of distance," zei hij. "I like having things going on in the background. You have something to define the furthest point, then things that are nearer."

Hij nam in 2001 afscheid van Atlantic, maar werd al gauw co-General Manager van het Manhattan label onder de vleugels van Blue Note chef Bruce Lundvall. Op zijn palmares staan verschillende Grammy's voor Norah Jones' cd 'Come Away With Me' (Grammy als producer van het jaar), in 2004 een Grammy als producer voor Dianne Reeves' cd 'A Little Moonlight' en Grammy's voor Norah Jones' cd 'Feels Like Home'. Zijn laatste project was de cd van Raul Midon, die hij samen met zijn zoon Joe produceerde.

Arif leed al een jaar aan kanker van de pancreas. Hij laat zijn vrouw Latife, zoon Joe, en dochters Julie en Nazan Joffre achter. Zijn begrafenis had plaats in Istanbul, en in New York zal in september een herdenkingsplechtigheid plaats vinden.

Patrick Van de Wiele